

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA L. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Az ember tragédiája

Félévszázadnak kellett elmulnia, ötszáz évadást ért meg Madách Imre halhatatlan műve, míg végre felvirradhat a remény, hogy valóban világismertté lesz a legnagyobb magyar dráma. Eddig ugyanis nemzetközi viszonylatban alig ismerték, a német újságírók kivételével, más nagy világszínpadokon nem is adták az ember tragédiáját. Az ember tragédiája az ilyesmi, alkotásnak szellemileg bármily csodálatosat, gyönyörűt, legtöbbször minden akarásuk ellenére is abba a közönyös szürke ködbe, amely az alkodó világemzeteket az elszigetelt kis helyterületektől elválasztja. Néhány sor a híkonban, néhány hideg méltatás irodalmi történetekben, ez volt eddig Madách mű-ének nemzetközi osztályrésze. Sokszor azonban a véletlennek feltámasztó ereje van. Egy szerencsés fordulat és a könyvek osztályozott halottak sírjáról lefordul a néma, hogy merev álmukból felszökve a színpadra valahára mégis bekerüljenek a meleg, éven világhír, rég megérdemelt révébe. A fordulópontra jutott most a külföldön már rég elkönyvelt Ember tragédiája is. A legújabb szabadtéri színházaknál résztvevő nyíltan véletlenül Lucien Dubech, a kiváló francia dramaturg is és Madách drámájának hatása alatt fulmináns cikket írt arról az egyik legelőkelőbb francia irodalmi lapban. Magyarságra természetesen Goethe Faustjával egyenértékűnek ítéli a magyar sorstragédiát és sürgeti, hogy francia színpadon is minél előbb muszáj be, mert pótolhatatlan vesztesége volna a világirodalomnak, ha ez a mű az emberiség számára elsikkadna. Bámulatosak tartja Madách koncepcióját, ahogy a világ teremtésétől ugyiszólva mai napig az emberi törekvések minden irányát keresztetben adja és nem győző esodálcokozni azon a színpadon, ahogy a történelem legnagyobb grandiózusabb jelenetei Egyiptomtól a francia forradalomig és a falanszter jelenetig mérhetetlen freskóként bontakoznak ki az elképzelt nézők előtt. Mint egy soha nem látott filme a létnek. És rögtön javolj a is a nagyszerű szakember, hogy ezt a rámat okvetlenül meg kell filmesíteni. A legújabb filozófiai tartalom ellenére is a leghatalmasabb tömegérdeklődésre számíthat ez a mű — mondja Dubech, mert ami benne van és ahogy az események egymástán perdulnak, az mind időtlenül érdekes és minden idők minden színházi közönségének szól. És hogyha ez a messzi idegen színházi íróember ezt így mondja és így találja, akkor bátran hihetünk az ítéletében, mert aki valóban megvan úgy az objektivitása, mint a távlata is, hogy érdektelenül ítélhesen. Nem idézhetjük teljességében ennek a érjedelmes cikknek a nézőpontjait, egy azonban több mint valószínű, hogy ez az állásfoglalás Az ember tragédiájának nemzetközi újjáfelderésével egyenlő, ami azt eredményezheti, hogy a halhatatlan művet egyre színvonalon megjelenésének minden szűkebb szűkebb és szélesebb világszínpadon. És viszont, ha valóban megismerjük Az ember tragédiájának filmjét, ez bizonyára nemcsak a filmgyártás egyik legreprezentatívabb alkotása lesz, hanem világgrázáló reprezentációja és dícsősége egyúttal a magyar irodalomnak, a magyar szellemiségnek.

(Flaneur)

Katonatisztek csatája folyt le a görög kormány palotájában

Görögországban a helyzet ismét igen forró. Októberben tartják meg a népszavazást, amely hivatott lesz dönteni arra vonatkozólag, hogy visszaállítsák-e a monarchiát vagy sem. Igen sokan vannak azonban, akik ezt az időt nem akarják bevélni, hanem már most kívánják helyreállítani a királyságot. Ennek következménye volt az a példátlan jelenet, amely tegnap este Athénben a miniszterelnökség palotájában lejátszódott.

A jelenet központjában Kondilisz tábornok hadügyminiszter és Panajitakos tábornok, az első hadtest parancsnoka állottak.

Panajitakos tábornok és hívei ugyanis követelik, hogy a monarchiát már most állítsák

A folyosón szövtálas után agyonlöttek egy tisztet

A minisztertanács, amelyen Kaldarisz tábornok miniszterelnök nyíltan a királyság visszaállítása mellett foglalt állást, maga elé idézte Panajitakos tábornokot, hogy igazolja magát. Panajitakos el is ment a miniszterelnökségre, azonban magával vitt több katonatisztet, akikre feltétlenül számíthatott. De a miniszterelnökségen a minisztertanács termének ajtaja előtt ott volt már akkor egy csapat tiszt, akik viszont a hadügyminiszter feltétlen hívei.

Amíg bent a teremben a minisztertanács folyt, a kintlevő tiszték között szövtálasra került a sor, amely egyre élesebbé vált.

Panajitakos tábornok egyik híve revolvért rántott és agyonlötött egy tisztet, aki Kon-

.....

Érkölcstelen kicsapongásai miatt letartóztatták a berlini bűnügyi rendőrség vezetőjét és hat rendőrtisztet

Berlinben letartóztatták Steinmeister Gusztávot, a bűnügyi rendőrség vezetőjét, ezenkívül más hat magasrangú rendőrtisztet is. A letartóztatásról, amelyről minden felvilágosítást megtagadnak, csak annyi szivárgott ki, hogy az homoszexuális üzelmek miatt történt. Ezt igazolja az a körülmény is, hogy a hét letartóztatást az erkölcsrendészeti rendőrség emberei hajtották végre. Steinmeister a nemzeti szocialista uralom elején került magas állásába. Már régen suttozták róla, hogy rend-

vissza, viszont Kondilisz tábornok azt az álláspontot foglalja el, hogy be kell várni a népszavazás eredményét.

Panajitakos tábornok az utóbbi időben egészen nyíltan dolgozott terve érdekében. Két ezredparancsnokot, aki nem volt feltétlen híve, önhatalmulag eltávolított a helyéről és a két ezred élére olyan parancsnokokat nevezett ki, akik közvetlen környezetéből kerültek ki. Ezt az álláspontot Kondilisz tábornok már tarthatatlannak találta és azért a tegnap tartott minisztertanácsban azt a javaslatot tette, hogy

Panajitakos tábornokot mentse fel állásától és az első hadtest élére más tábornokot nevezzenek ki.

Kondilisz hadügyminiszter hívei közül való volt. Kondilisz tábornok hadügyminiszter a lövés zajára kijött a teremből és parancsot adott a palota fegyveres őrségének, hogy csináljon rendet.

A minisztertanács után, amelyen a kormány Panajitakos tábornok elmozdítása mellett foglalt állást, elsőnek Panajitakos tábornok hagyta el a tanácskozási termet. Utána lépett ki Kondilisz hadügyminiszter és meghallotta azokat a becsmérlő szavakat, amelyeket Panajitakos a kormányra mondott.

A hadügyminiszter erre megparancsolta a fegyveres őrség hat emberének, hogy löjjeék agyon

Panajitakos tábornokot. A parancsnak csupán egy katona tett eleget, azonban amikor fegyverét lövésre emelte, Panajitakos öccse, aki szintén katonatiszt, a katona karjára csapott és így a golyó célt tévesztett.

A hadügyminiszter és Panajitakos hívei között erre verekedésre került a sor, amelybe belesodródott Kondilisz hadügyminiszter is. Panajitakos tábornok súlyos szuronydöfést kapott.

A vérző tábornokot a katonai kórházba szállították.

A kormány emberei csak nagynehezen tudták a miniszterelnökség palotájában a rendet helyreállítani.

A miniszterelnökségen lefolyt véres incidensnek hamarosan híre ment Athénben, ahol a lakosság között nagy izgalom keletkezett. A görög fővárosban a helyzet igen kritikus. Az első hadtest új parancsnokává Papagos tábornokot nevezték ki, aki feltétlen híve a kormánynak.

Kondilisz tábornok hadügyminiszter a történet hatása alatt beadta lemondását, amelyet azonban a miniszterelnök rábeszélésére visszavont.

A kormány tagjai ugyanis megállapították, hogy a hadügyminiszter viselkedése korrekt és lelkiismeretes volt.

Egyelőre nem lehet tudni, hogy az események hová fejlődnek. Attól lehet tartani, hogy a görög fővárosban minden órában kitör esetleg a katonai forradalom. A kormány mindenesetre megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a helyzet ura maradjon.

Rallisz belügyminiszter a legutóbbi eseményekkel kapcsolatosan beadta lemondását. A lemondást elfogadták.

Rallisz belügyminiszter ugyanis exponált személyisége azoknak, akik a köztársaság megmaradása mellett kardoskodnak.

Kaldarisz miniszterelnök a tegnapi eseményekkel kapcsolatosan üzenetet intézett a görög néphez. Ebben az üzenetben a miniszterelnök rosszaságát fejezi ki azokkal szemben, akik az incidensek felidézői voltak. Inti a görög népet, hogy tartózkodjék minden rendezavarástól és kijelenti, hogy az idegességre semmi ok nincs.

Végül határozottan kijelenti, hogy a népszavazást minden körülmények között megtartják.

Általános mozgósítással felel a harcias Mussolini a genfi ötös bizottság tárgyalásaira

Genf tanácskozik, Róma, Páris, London és Addis Abeba pedig minden irányban küldözgeti a táviratokat. Mindez a lázas tevékenység arra irányul, hogy a fenyegető háborút megakadályozzák. Diplomáciai körökben sokan attól tartanak, hogy ezek a fáradozások már hiábavalók lesznek.

A Népszövetség ötös bizottsága újabb ülést tartott és elsősorban a keletafrikai konfliktus jogi oldalait vizsgálta meg. Azután tanulmányozták azt a határozati javaslatot, amelyet a párisi hármashatalmi konferenciának kellett volna elfogadnia, amelyet azonban Olaszország elutasított.

A bizottság azután gyarmati szakértőket küldött ki, akiknek az lesz a feladata, hogy Olaszországnak Abesszinián elleni vádjait, valamint Abessziniának arra vonatkozó válaszát felülvizsgálják.

Az abessziniái kormány Olaszország részéről az ellenségeskedések megkezdését szeptember 24-re várja. A császár rendeletére az ország legjobb kétszázötven ezer lovasát Mikael tábornok vezetésével Elogaden vidéken összpontosítják.

Az ötös bizottság tegnap arra a következtetésre jutott, hogy leghelyesebb volna a bizottságot küldeni Keletafrikába, amely a konfliktus okait és a megoldás lehetőségét a helyszínen tanulmányozná. Ez pedig legalább három hónapi elhalasztást jelentene.

Olaszország ebbe nem megy bele és így kizártnak látszik a remény, hogy a Népszövetség közbejöttével a konfliktust békes úton elintézzék.

Genfben kinos hatást váltott ki az a hír, hogy Aloisi báró olasz fődelegátus az ötös bizottság elnökével, Madariagával állítólag közölte, hogy Olaszország az ötös bizottság illetékességét nem ismeri el.

Olaszország éppen ezért fenntartja magának a cselekvési szabadságot. Ez a kijelentés óriási feltűnést keltett, mert világosan meglátszik, hogy Olaszország a konfliktust csak fegyveres erővel akarja elintézni.

Római és párisi tudósítások arról számolnak be, hogy az ötös bizottság javaslatát Mussolini sem hajlandó elfogadni.

Az United Press tudósítójának jelentése szerint

öt száz déltiroli születésű német nemzetiségű olasz katona teljes felszereléssel átszökött a határon.

Ezek részben Németországba, részben pedig Ausztriába mentek.

Római jelentés szerint a duce elrendelte úgy a fascista milícia és minden fascista alakulat, valamint a katonaság

gyülekezését az egész ország területén. A gyülekezésre hirdetésekkel, trombitaszóval és harangozással szólítják fel az érdekelteket. A katonák a kaszárnyákban gyülekeznek, a fascista milícia tagjai pedig egyenruhában saját helyiségeikben. A fascista milícia éjjel tizenkét óráig köteles a gyülekezés helyén maradni, a ballilák pedig este kilencig.

Beavatottak véleménye szerint ez a gyülekezési rendelkezés egyenlő az általános mozgósítással. Különben is hamarosan sor kerül az általános mozgósításra is.

Genfben tegnap egész napon keresztül tovább tartott az izgalom. Laval francia miniszterelnök, aki Párisból visszatért Genfbe, tegnap délelőtt tanácskozott Hoare angol külügyminiszterrel és Eden angol főpecsétőrrel.

Franciaország hajlandó a megtorló intézkedésekre

Beavatott genfi körökben úgy tudják, hogy Franciaország most már hajlandó a megtorló intézkedések alkalmazására. Ebből a szempontból nagy fontosságot tulajdonítanak ennek a tanácskozásnak, amely Hoare és Laval között folyt le.

Ugy látják, hogy a francia-angol egyetértés helyreállott.

A Reuter-ügynökség tudósítása szerint Rómában titkos olasz-német megemlékezési egyezményt terveznek foglalkozni. Az egyezmény tiz esztendőre szól. Erre vonatkozólag azonban minden hivatalos megerősítés hiányzik.

Az ötös bizottság tegnap délután

Az utolsó órában leleplezték egy összeesküvést amely a portugál kormány ellen irányult

Lisszabonból jelentik, hogy tegnap reggel a kormány ellen irányuló forradalmi kísérletet sikerült leleplezni. Az összeesküvők tagjait ugyiszólván az utolsó órában fogták el. Mendez Norton tengerészisztt megkísérelte a Bartolome Diaz cirkáló hajó legénységét rábírní, hogy csatlakozzék a forradalomhoz. Correia da Silva tengernagy azonban idejekorán felfedezte a puccsot és elrendelte a hadnagy letartóztatását. A hadnagyot több más társával együtt az egyik

niszterrel és Eden angol főpecsétőrrel. Az angol miniszterek távozása után Aloisi bárót kereste fel Laval.

Genfben nagy idegesség uralkodott azért is, hogy Olaszország nem válaszolt az ötös bizottság táviratára.

Az ötös bizottság ugyanis felszólította mindkét felet, hogy tartózkodjanak egyelőre az ellenségeskedéstől. A bizottság nem kért választ, azonban ennek ellenére az abesszini kormány mégis igen meleg feleletet adott.

Genfben tegnap megérkezett az abessziniái császár újabb távirata, amelyben jelenti, hogy

az olaszok a határ mentén újabb gyarmati csapatokat vonnak össze. A császár sürgős intézkedéseket kér.

újabb másfél órás tanácskozást tartott.

Genfben érkezett legújabb jelentések szerint a népus a béke érdekében hajlandó újabb engedményekre. Ezek között szerepel az, hogy Ogaden tartomány egy részét átengedi az olaszoknak.

Ez ugyan bizonyos elégedetlenséget kelt Abessziniában, de viszont azt ellensúlyozzák majd azzal, hogy Abessziniában tengeri kikötőt kap.

Nagy várakozással néznek Hoare ma délutáni genfi beszéde elé. A lapok szerint az angol külügyminiszter őszintén fog beszélni, de a büntető szankciók alkalmazását nem fogja szóba hozni.

erődbe szállították. Sok más letartóztatás is történt. A letartóztatottak között van Van Rebello Allemende őrnagy is.

A kormány szigorú rendszabályokat léptetett életbe. Caschezi fellegrárat, amely a köztársasági elnök lakóhelyétől szolgál, erős rendőri csapatok őrzik. Szigorú ellenőrzés alá helyezték az összes középületeket, a postát, a rádiót, a telefont és a távirát is. Lisszabonban teljes nyugalom uralkodik. A kormány délután minisztertanácsot tartott.

Jonescu Aurel lemondott a kereskedelmi és iparkamara elnöki állásáról és utóda Oprea Jon volt prefektus lesz

A helybeli kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága Jonescu Aurel elnöklele alatt ülést tartott. Az ülésen Jonescu elnök választott az egyik lapban megjelent támadásra, amely személyével kapcsolatban tendenciózus híreket közölt. Jonescu visszautasította a vádakot és az ideiglenes bizottság ezzel kapcsolatban őszinte bizalmáról biztosította Jonescu Aurelét.

Az ideiglenes bizottság azután meghallgatta Bossel Sándor alelnök jelentését, amelyben az ólommal dolgozó vállalatoknál eszközök ellenőrzéséről számolt be, majd a kamara költségvetésének néhány tételét módosították.

Ezután ismét szólamra emelkedett Jonescu Aurel és bejelentette, hogy felső

kívánságra és azért is, hogy egy másik személyiségnek helyet csináljon, lemond az ideiglenes bizottság elnöki tisztségéről. A lemondást az időközi bizottság elfogadta, de Jonescu továbbra is tagja marad a kamara bizottságának. Jonescu az ülés után fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy lemondásával módot nyújt arra, hogy egy másik személyiség kerüljön a kereskedelmi és iparkamara élére. Teodorovici Jon, a Victoria Bank igazgatója, néhány nap előtt lemondott bizottsági tagságáról és így a jövő évi elnököt erre a megüresedett helyre nevezik ki és a bizottság azután választás útján fogja az új elnököt a kamara élére állítani. Beavatottak szerint a kereskedelmi és iparkamara új el-

nöke Oprea Jon volt prefektus le, aki a kereskedelmi és ipari körök legnagyobb megelégedésére egy ízben már ismét töltötte ezt a tisztséget.

A numerus valahicus megholygatja az ügyvédi kar egységét

A Targu-Muresen lefolyt ügyvédi kongresszus második napján nagy vihar támadt a numerus valahicus kérdése körül. A kongresszuson ugyanis Pogana ügyvéd, jasi ügyvédi kamara dékánja, beszédet mondott a numerus valahicus mellett. Irogat ügyvéd azt igyekezett kimutatni, hogyha az eddighez hasonló arányban nő egyes városokban a zsidó ügyvédek száma, akkor ezek az ügyvédi kamarák elszűnnek. A beszéd alatt hatalmas vihar támadt és több felszólaló erősen tiltakozott ellen, hogy az ügyvédi szolidaritást ilyen kérdésekkel bolygassák. A vitának Peritiannu elnök vetett véget, aki indítványt tett, hogy az ügyvédi kamarák adjanak egyéven belüli hivatalos statisztikát arról, hogy a kamarához tartozó bejegyzett ügyvédek milyen nemzetiségűek. Az így kapott kirtatás alapján azután a jövő évi kongresszuson fogják a kérdést napirendre tűzni. Indítványt elfogadták és ezzel a kongresszus tanácskozásai befejeződtek. Az ügyvédek által megalakított demokratikus blokk azután külön ülésen újból állást foglalt a numerus valahicus ellen és leszögezte, hogy helyesebb volna, ha az ügyvédek összességében ostromállapot és a cenzura ellen foglalnak állást.

A csapatár nevelőnévées feltéhenységű drámát rendezett

Pozsonyban egy csapatár nevelőnék szerelmi játéka két emberáldozatot követelt. Bednarik József katona nemrég ismerkedett meg egy szép gyermekkisasszonnyal, akit olyan komolyan megszeretett, hogy feleségül is kérte, mire a leány igent mondott. Menyasszonyának egy alkalommal bemutatta jó barátját Simonic Károlyt, akivel egy ezrednél szolgált. Simonic tetszett a szép nevelőnének és nem tisztelve barátja völégényi jogait, hevesen udvarolni kezdett a leánynak, aki hiuságból szívesen fogadta a szépevest. Amikor Bednarik rájött a dolagra, a két barát között napirenden voltak a feltéhenységéből származó civkodások, amelyek végül is tragédiába fulladtak. Az elmúlt nap két lövés dörrent a kaszárnyában, utána mindkét katonát vértől borítva, haldokolva találták az egyik teremben. A völégény lelőtte bajtársát, magát.

A Monitorul Oficial

parlamenti részének felfüggesztése

A Zorile című fővárosi lap foglalkozik azzal az ügyvel, amely a Monitorul Oficial egyik részének felfüggesztése körül pattant ki. A parlamenti ülések közlését a hivatalos lapban ugyanis hat hónapra felfüggesztette a kormány és a hivatalos lapnak az a rész, amelyben ezek az ülések szerepeltek, ez március 9-én már nem is jelent meg. A Monitorul Officialnak az a része a parlamenti ülésekkel csak most szeptember 3-án jelent meg és akkor kiderült, hogy miért kellett a kormánynak ezt az eszközt igénybe venni. Fővárosi lap szerint ezzel a Skoda-ügybe elhangzott Bentoiu-féle jelentésre adott válaszokat akarták eltitkolni. Ez az intézkedés a lap értesülése szerint elsősorban Maniu Iuliu ellen irányult, aki őszintén kimondta azokat a keserű igazságokat, amelyek az ugynevezett Skoda-ügynek megvilágítást adtak. Maniu kerteles nélkül beszélt — írja a lap — mert a nemzetvédelem ügyéről volt szó és mert nem kellett embegek védeni, akik ezt az ügyet politikai fegyverként akarták kijátszani egy párt ellen. Az újságokból kimaradt Maniu beszéde, de mivel a Monitorul Oficial nem lehetett cenzurálni, a felfüggesztés folyamodtak.

PENELV. GYAPJU. VATA

PAPLANOK

MATRACOK

LEGJOBB MINŐSÉGBEN

MAGER Timişoara IV. Piața KÖR 1.

Jó és tartós paplan csakie rendelésre szerezhető be. Mintaraktár nagy választékban.

Németország katonai egyenjogúsága egyében ül össze a nemzeti szocialista kongresszus

Nürnbergben ma kezd meg tanácskozásait a harmadik német birodalom nemzeti szocialista kongresszusa. Ez a kongresszus Németország katonai egyenjogúsága visszaállításának jegyében áll.

A kongresszuson mindenütt kidomborodik a nemzeti védelem gondolata. Ez alkalommal nemcsak a nemzeti szocialisták jelennek meg a kongresszuson, hanem képviselteti magát a német hadsereg is.

Német hadseregnek tizenhátezer tagja jelen Nürnbergben. A nemzeti szocialisták felvonultak motoros csapatokkal.

Ezek bukó-sisakkal és rohamfelszereléssel vannak ellátva. Hitler birodalmi vezér kivánságára igen sok külföldi vendég és diplomata is részt vesz a nürnbergi ünnepélyeken. Ez alkalommal leteszik az új kongresszusi palota alapkövét is. Az ünnepség alkalmával Hitler nagy beszédet mond.

Ez lesz a világ legnagyobb kongresszusi palotája, amennyiben tanácskozási termében hatvan-ezer ember számára van férőhely.

A német hadsereg vezetésében számos személyi változás történt. Reichenau

vezérőrnagyot, aki eddig a honvédelmi minisztérium egyik osztályának az élén állott, a hetedik hadtest parancsnokává nevezték ki. Helyébe Keitel tábornok került. Nagy változásokat eszközöltek a külföldi német követségek katonai attaséi között is.

R u s z t német közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy minden németországi iskola mellett zsidó tagozatot kell létesíteni.

Ebbe a tagozatba nemcsak zsidó vallású tanulók járnak, hanem olyanok is, akik bár más vallásúak, de faj szerint zsidók.

Nagycányu adóeltitkolást lepleztek le egy élesztőgyárban, melynek sikerült megvesztegetni az ellenőrzéssel megbízott pénzügyi tisztoiselőt

Nagy feltűnést keltő adóeltitkolást lepleztek le Cernautiban. A cernauti élesztőgyárgazgatóság már régebben feltűnt, hogy a Lantesti de Jos községben levő élesztőgyár a terményeit rendkívül alacsony áron hozza forgalomba annak ellenére, hogy az élesztőre kivett különböző illetékek kilónként húsznyolc leit tesznek ki.

A gyár nagyszerű üzleteket kötött, de amikor a gyár könyveit felülvizsgálták, akkor azok szerint minden esztendőben csak nyolcvanezer lei jövedelem után vehették ki az adót.

Ezután a törvény értelmében élesztő ellenőrt neveztek ki a gyárhoz, melynek a gyártelepen kell lakni és a gyárból kivitt élesztőmennyiséget kell ellenőriznie. Az élesztőgyárhoz ellenőrt Itzkovits adóhivatali tisztviselőt neveztek ki. Később főnökei azzal a kérdéssel fordultak hozzá, hogyan magyarozza meg a nagy forgalom ellenére a csekély jövedelmet. Közben azonban megállapították, hogy

az ellenőrzéssel megbízott tisztviselő ötezer lei fizetést huzott havonta a gyártól, de nem lakott a gyártelepen, hanem elhanyagolta az ellenőrzést.

A hatóság nyomban letartóztatta a tisztviselőt, aki ellen megindult az eljárás. Most azt akarják megállapítani, hogy az évek során milyen mennyiségű élesztő került ki a gyárból illetékezés nélkül, mennyi volt a gyár tényleges jövedelme és mennyi bírságot vehetnek ki adóeltitkolás címén.

Az ideai adókvitést máris megsemmisítették és ujabban már két millió 500.000 lei után vetették ki az adót. Érdekes az a körülmény, hogy a gyárvállalat Vihovici szenátor és Ausländer, a cernauti kereskedelmi és ipar-

kamara elnökének tulajdonát képezi.

Csak így magyarozható meg, hogy a gyár jövedelmét évekig el lehetett titkolni. A gyár tulajdonosai különben

Váratlanul betiltották a boy-vállalatok működését

Már több alkalommal megemlékeztünk arról a harcról, amelyet a posta vezérgazgatósága a boy-vállalatok ellen folytat. A posta ugyanis azon az állásponton van, hogy úgy leveleket, mint pedig csomagküldeményeket csakis a posta továbbíthat. Tegnap váratlanul közölték a Pinkerton, Brummerton és Belgiana boy-vállalatokkal, hogy a minisztérium 60.316 számú rendeletével a boy-vállalatok

még nem értesültek a váratlan fordulatáról, mert Vihovici elnök jelenleg Karlsbadban tartja megszokott kuráját, míg Ausländer a lengyelországi Snyatinban lakó rokonságát ment meglátogatni.

lalatok működését betiltották. A boy-vállalatok kénytelenek a felsőbb rendeletnek eleget tenni és ma reggel már zárva tartják irodáikat. Nem mondanak le azonban arról, hogy ezzel a rendelettel szemben jogorvoslatot keressenek. Rámutatnak arra, hogy a boy-vállalatok intézménye az egész világon ismeretes és működése elé sehol nem gördítenek akadályt.

Új kutatása közben a föld beomlott és megölte Mag András ronati vendéglőst és a fiát

Városunk Ronat nevű külvárosában tegnap sajnálatos baleset történt, amelynek két emberélet az áldozata. Mag András közismert ronati vendéglős, aki a Magyar Párt ottani tagozatában, valamint az egyházközség életében is tevékeny szerepet játszott, tegnap a háza udvarán új kutat ásott. A munka végzésénél segédkezett a fia, a huszonhárom éves Mag Béla is. Már meglehetősen mélyre jutottak a kutatás közben, amikor a porhanyós föld egyszerre rájuk szakadt. Kialtózásaikra előrohantak a házbeliék és borzadva látták, hogy

mi történt. A szomszédok segítségével igyekeztek a két embert kimenteni, azonban a fiatal Mag Bélát már csak holtan hozhatták a felszínre. Mag Andrásnak a nehéz föld benyomta a mellkasát, ezenkívül bordatörést, légcsőszakadást és egyéb belső sérüléseket szenvedett. A mentők kórházba szállították, ahol azonban hamarosan meghalt. Az apa és fiának szomorú tragédiája Ronaton általános részvétet keltett. A hatóság elrendelte a vizsgálatot a szerencsétlenség körülményeinek részletes megállapítása ügyében.

Vérbe fult a horvátországi bucsu ahol a parasztok szembeszálltak a csendőrökkel

A horvátországi Taborszki községben, amely Zágráb közelében fekszik, véres események játszódtak le. A községben bucsu volt, amelyről a környékből körülbelül ezeröttszáz paraszt sereglett össze. A sokadalmat a Macsek-párt egyik képviselőtagja arra akarta felhasználni, hogy rögtönzött népgyűlést tartson. A jelenvált hat csendőr azonban figyelmeztette a képviselőt, hogy népgyűlésre nem kértek engedélyt és így azt

nem is tarthatják meg. Erre állítólag néhány részeg paraszt megtámadta a csendőröket, akik a zavargókat le akarták tartóztatni. A tömeg védelmébe vette az erőszakoskodókat és a csendőröket kövekkel dobálta meg. Tülekedés támadt, amelynek során mind a hat csendőr megsebesült. A csendőrök erre riasztó lövéseket adtak le a levegőbe. Ez azonban a parasztokat nem riasztotta vissza, hanem még jobban felingerelte őket és a

tömegeből többen revolverlövésekkel válasszoltak a csendőröknek. A csendőrök erre sortűzet adtak a parasztokra. Négy paraszt azonnal meghalt, számosan pedig megsebesültek.

Viharos jelenetek a tanítók kongresszusának utolsó ülésén

A tanítók országos kongresszusa városunkban véget ért. Az utolsó ülésen, amely a megyeházán folyt le, a tanítók országos szövetségének új központi bizottságát választották meg és ekkor izgalmas jelenetek játszódtak le. A választások miatt már az ülés megkezdése előtt izgatott volt a hangulat és a nyugalom biztosítására rendőrséget is kivezényeltek. Az ülésre csak szigorú igazoltatás után engedték be a résztvevőket. Az ülés zárt ajtók mögött folyt le és bővelkedett viharos jelenetekben, amit mutat az is, hogy Dumitrescu Victor, a szövetség központi bizottságának volt tagja közölte az újságírókkal, hogy az ülésen Piperiu, Toni Dimitrie szövetségi elnök unokaöccse őt megtámadta. A választások során a Bănság részéről Jumanca Pavel és Pitic Romulus tanítók kerültek be a központi bizottságba, míg Dumitrescu Victor kibukott. A kongresszus résztvevői tegnap Lipovára, Buziásra és Resitára tettek kirándulást.

A halál aratását a golya nem tudja ellensúlyozni

Ez év július hónapjában városunk területén a születések száma felülmulta a halálozásokét, amire már évek óta nem volt példa. Augusztusban a halálozási arány már ismét jelentékenyen túlmutat a születések számát és pedig tizenhatal. Születés volt ugyanis augusztusban 96, viszont halálozás 112. Az újszülöttek közül 74 volt törvényes, 22 pedig törvénytelen. Ez utóbbiak közül ötöt azonban az apa elismert. Törvénytelen gyermeket hozott a világra három husz esztendőn alóli anya és egy harmincnégy éven felüli anya. A többi törvénytelen gyermek anyjának életkora husz és harmincnégy esztendő között volt. Nemzetiségre nézve az újszülöttek között volt 17 román, 30 magyar, 34 német, 4 szerb, 9 zsidó, 1 bolgár és egy cigány. A 96 csecsemő közül 46 fiú és 50 leány.

Az augusztusban elhalt 112 egyén közül volt 51 férfi és 61 nő. 18 halálozás történt az öt esztendő életkor elérése előtt. Ezen 18 közül volt 13 olyan, aki egy éven alóli volt. Az elhaltak nemzetiségi eloszlása a következő volt: 32 román, 22 magyar, 47 német, 5 zsidó, 4 szerb, 1 cseh és 1 bolgár.

A házasságkötések száma augusztusban 97 volt. A vőlegények között volt 80 nőtlen, 11 özvegy és 6 elvált, a menyasszonyok közül pedig volt 82 hajadon, 3 özvegy és 12 elvált. Nemzetiségre nézve volt román 31 vőlegény és 21 menyasszony, magyar 25 vőlegény és 35 menyasszony, német 29 vőlegény és ugyanannyi menyasszony, zsidó 9 vőlegény és 8 menyasszony, szerb 3 vőlegény. Szerb menyasszony ez év augusztusában városunkban nem volt.

Vasárnap lesz a református lelkesválasztás. A helybeli református egyház vasárnap, szeptember 15-én választja meg új lelkesét. A pályázók száma eredetileg hét volt, akik közül azonban mint legkomolyabb jelöltek csak Debrezeni István satumarei és Elekes Gyula lipovai lelkesek jönnek számba. Mindkettőnek erős táborra van és éppen ezért a református hívek élénk érdeklődéssel néznek a szavazás elé.

Foto-amateurok!
Figyelem!
Vásárolják az
AGFA Premium-filmet
Káldor fotoszaküzletben
Bt. Bratiano 3

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Régiósoknak egy hónapra 70, negyed évre 200, fél évre 380, egész évre 750 lei

Megújításoknak egy hónapra 60, negyed évre 180, fél évre 300, egész évre 600 lei

Régiósoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy év e 1000 lei.

Magyarországon:

Régiósoknak egy hónapra 4, negyed évre 10, fél évre 20, egész évre 40 pengő

Megújításoknak egy hónapra 3, negyed évre 8, fél évre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— este 10 óra után 14—20 vagy 2—4

a „Jesenscher Zeitung” nyomda nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Szeptember 9-től szeptember 15-ig városunkban a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN a Sfanta Ionutában levő Irgalmas rendi-gyógyszertár.

A MÁSODIK KERÜLETBEN a Traian téren levő Kigyó-gyógyszertár.

A HARMADIK KERÜLETBEN a Carol-Bulevardon levő Szent Antal-gyógyszertár.

A NEGYEDIK KERÜLETBEN a Berthelot-Bulevardon levő Craciun-gyógyszertár.

AZ ÖTÖDIK KERÜLETBEN a Kóvári-Chioreanu Iosif gyógyszertára és

FRATELIAN Panajoth Ernő-gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Miss Takarékoság

Amerika nemcsak a hőbortos ötletek termőtalaja, hanem sok egészséges és életrevaló gondolatot is dob a világba követendő példaképpen. Jellemző erre nézve, hogy milyen ügyes ötlettel terelte helyes irányba a szépségkirálynő-választás erkölcsi tartalom nélküli és hiszterizáló fajult divatját. Campos városban szépségkirálynő-választást rendeztek, amelyen azonban valójában nem a szépségkirálynő-választás a zsűri döntésénél, hanem annak a megállapítása, hogy melyik leány tudta legkevesebb pénzből a legegészségesebb öltözetet összeállítani. A győztes leány a „Miss Takarékoság” kitüntető címét kapta. Ilyen verseny elférne nálunk is, hogy kevesebb legyen a vagyont megcsókáló nő és a halálra kintott idegű férj, meg az apa.

OKTÓBERBEN TÁRGYALJÁK A MARSILLEI GYILKOS MERÉNYLET ÜGYÉT. Aix en Provence esküdtbírsága októberben ítélik az esküdtbírság elnöke felkérte az ügyészséget, tegyen lépéseket, hogy a Franciaország területén kívül tartózkodó és szűkebben levő Pavelics, Kvaternik és Percevic is a vádlottak padjára kerüljön. A vizsgálat során ugyanis beigazolódott, hogy ezek hárman szintén részt vettek a merénylet előkészítésében. Az esküdtbírság elnöke szerint az összeesküvés lelke Pavelics volt. A hivatalos eljárásnak megfelelően az ügyészség a három horvát emigránst a hivatalos lapban közzétett hirdetésben szolgáltatta fel, hogy jelenjenek meg a Rhone-vidéki esküdtbírság előtt, mert távollátásuk esetén is ítélik őket felettük. Természetes, hogy ez a felhívás csak formalitás, mert a három emigráns nem fog önszántából jelentkezni.

— Német léggömbök csehszlovák területre felelt. Prágai jelentés szerint a csehszlovák határ közelében német terület fölött három német léggömb kísérletezett. A német léggömböket az erős szél áthajtotta csehszlovák terület fölé, mire több cseh repülőgép szállott fel és a három léggömböt leszállásra kényszerítette.

Sziven lőtte magát a hazárdjáték klubjában egy aradi vállalkozó és szörnyethalt

Az egyik aradi hazárdjáték-klubban revolver dörent. Megismétlődött, ami már nagyon sokszor megtörtént és — sajnos — fog történni, amíg az emberek vagyonát és lelkét szabad prédájává hagyják egyesek lelkiismeretlen üzérkedéseinek. A legújabb áldozat **Mayrovits I. Valér** aradi vállalkozó, aki kedden éjszaka az egyik játékszinonban — miután minden pénzt elvesztette — sziven lőtte magát. Feleségét és tizenhárom éves fiát hagyta hátra.

Mayrovits közismert aradi üzletember volt, aki egyes spekuláció révén, mint gumibocskor gyáros, tekintélyes vagyona tett szert. Nemcsak Aradon volt bérháza, de Olaszországban is villát vásárolt, amely szépen jövedelmezett. Az utóbbi időben azonban a gumibocskor üzlet már nem ment olyan jól és Mayrovits — aki nagyon ideges és pénzahámszó ember volt — egyik játékszinóból a másikba ment, hogy kiforszírozza a szerencsét. Többször nyert is kisebb-nagyobb összegeket a két aradi játékszinonban, de azokat rendszerint kamatosztól leadta, mert mindig tovább folytatta a játékot, — ami végzetes szenvedélyévé vált nála.

Hétfőn este megjelent a Cercul Proprietarilor Urbani-klubban és kölcsön-

kért pénzzel kezdett játszani. Huszonháromezer leit nyert, de az átkos szenvedély tovább hajtotta. Éjfélkor már az utolsó leig elvesztette a pénzét. Ismét kölcsön kért. Nem adtak neki. Hirtelen elhatározással hazarohant, ahol felesége és Iván nevű gimnazista fia rémülten néztek rá, mert arca teljesen feldult volt, kitepte a szekrénye ajtaját, a revolvert magához vette és ismét rohant le a lépcsőn. A felesége és fia riánkodva kiáltottak utána és a személyzetel együtt megpróbálták feltartóztatni, de nem lehetett. Visszarohant a játékszinóba, ott ismét pénzt kért kölcsön, ezúttal a klub titkártól és amikor nem kapott, kijelentette, hogy öngyilkos lesz, amit nyomban el is követte. Az ablakfülkében melléne kezezte a revolvert, elsütötte és vértől borítva vágódott el a terem parkettjén. A klubban pillanatok alatt rémületté dermedt a játék heves izgalma. Előkerült az orvos, aki megállapította a bekövetkezett halált. Megjelent a rendőrség is és megindult a vizsgálat. Egy szerencsétlen asszony és a tizenhárom esztendő fiu pedig zokogva borultak a véres holttestre a játékszinonban, amely örökre elrabolta tőlük a férjét, az apát.

— A Zene- és Dalegyetel hatvan éves jubileuma. A második kerületi Zene- és Dalegyetel szeptember 15-én, vasárnap ünnepi fennállásának hatvanadik évfordulóját. A jubiláris ünnepségek befejezése este a színházban fog lezajlani nagyszabású diszhangverseny keretében. Az ünnepi hangverseny két kimagasló száma lesz **Herskovits** Augusta zongoraművész nő bemutatkozása, aki Bartók Bélának volt egyik legtehetségesebb növendéke és **Ellbogen** Jenő, a fiatal hegedűs nemzedék erős tehetségének fellépte. A diszhangverseny műsorán három karékszám is lesz. A hangverseny jegyeit a színházi pénztárnál árusítják.

— Ahol a városi tisztviselők hat hónapja nem kapnak fizetést. Sighet város tisztviselői már hat hónap óta nem kaptak fizetést. A város bevétele olyan kevés, hogy nem tudja alkalmazottait fizetni. Van tisztviselő, akinek már hatvan-nyolcvanezer leinyi követelése van a várossal szemben és nem tud még néhány száz leit sem kapni. A nyomorba jutott tisztviselők kölcsönökből tengetik életüket. Sigheten a vármegyei nyugdíjasok szintén hónapok óta hiába várnak fizetésükre. Egy magasan rangú tisztviselő úgygye megjelent a vármegyeházán és hat leit kért kölcsön, hogy legalább kötelet vehessen, amelyre fölakassza magát.

Irsay Nándor
székesegyházi orgonista, I. kerület, Str. Georgehe-Lazar 6.
zongora- és orgonatanítást vállal.

— Zsebtolvajok bő aratása a radnai bucsun. A legutóbbi radnai bucsut a zsebtolvajok megint felhasználták arra, hogy az ájtatoskodó emberek között lopásokat kövessenek el. **Sztójkov** Milivoj timisoarai kereskedő zsebéből kiolták arany óráját és aranyláncát, egy tisztölt ellopott ezüst láncan levő arany óráját, Moldor vasuti tisztviselőnek pedig eltűnt a pénztárcája, amelyben fontos iratok voltak.

Egyenruhászövetek
diákok, egyletek, tűzoltók, stb. részére a legnagyobb választékban és a legolcsóbban
Rabong & Schneider r.-t.
Timisoara I., Piața Brătianu (róm. kat. püspöki-palota)

— Beszámoló a cionista kongresszusról. A múlt héten a kongresszus meghosszabbítása miatt elmaradt beszámoló e héten szerdán, 11-én este 9 órai kezdettel a Hanoar otthonban tartja meg a Zsidó Nemzeti Szövetség. A beszámoló **G. E. G. M.** bucovinai vezető cionista tartja. Beleptidij nincs. Vendégeket szívesen látnak.

A nemreg megnyitott
„Atlas”
(SCHOLZ ERVIN)
könyvkereskedésben (a II. kerületi római katolikus templommal szemben) az összes
iskolakönyvek és tanszerek
kaphatók. Telefon: 3-45

— Hetven éves öngyilkos. Heilberg Mihály hetven éves Hodoni községbeli gazda az elmúlt éjszaka felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség volt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Eg az erdő. Versecről jelentik, hogy a városi erdő **Kozluk** nevű pagonyában tűz ütött ki és mire a kivonult tűzoltósnak és katonáknak a tüzet sikerült eloltani, tűzholdnyi területen az erdő teljesen elhamvadt. A kár jelentékeny.

— Meghalt a szerencsétlenül járt katonák egyike. Megirtuk, hogy az ötös vadászrezdred kaszárnyájában súlyos szerencsétlenség történt. Két katona az épület javítása céljából felállított állványról lezuhant és rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. A katonákat, **Pfeiffer** Adámot és **Braun** Jakabot a katonai kórházba szállították, ahol kitűnt, hogy Pfeiffer Adám, aki önkéntes volt, koponyaalapi törést és hátgerinc-törést szenvedett, míg bajtársa belsőleg sérült meg. Pfeiffer Adám állapota reménytelen volt és a fiatal ember tegnap reggel anélkül, hogy eszméletét visszanyerzte volna, meghalt. Haláláról értesítették **Pecul-Nou** községben lakó szüleit és testvéreit. A másik sérült, **Braun** Jakab a billédi zenekar karmesterének a fia, akinek szüleivel szintén közölték a szerencsétlenséget.

— A gazdasági tanácsnok szabadságra. **Loichita** Eutim dr. városi gazdasági tanácsnok szabadságon van. Távollétében város gazdasági ügyosztályát **Heim** Err dr. népjóléti tanácsnok vezeti.

— A spanyol trónörökös látogatása Bácságban. **Alfonso** spanyol trónörökös aki a napokban mint vendég érkezett Romániába, Banlocra utazott, ahol Erzsébet görög exkirályné vendége. A spanyol trónörökös később a Retesatba utazik, ahol zerg vadászaton vesz részt.

— A strand még meleg napokat vár. városi strandfürdő október első felét megnyitva. A strandfürdő igazgatósága reméli, hogy a mostani hűvös időjárás után még meleg napok következnek, amikor a Bácságban való fürdés igen kellemes lesz.

Színház

A magyar színház pályázói számosan lesznek

Jelentettük már, hogy ifjabb **Szendrei Mihály** aradi színházigazgató — a maga mellé vette társul **Róna** Deza volt színházigazgatót — a timisoarai városi színház bérletét is szeretné megkapni. **Szendrei Mihály** erre vonatkozó kérést már be is terjesztette a városi kulturális ügyosztálynál. **Gredin** riur Emil kulturtanácsnok ezt a kérés megerősítette, de hozzátette, hogy a város megvárja, amíg több pályázó is lesz. **Fekete Mihály** színházigazgató — mondta **Gredin**riur tanácsnok — bejelentette, hogy néhány nap múlva megkapja kultuszminisztériumtól koncesszióját, akkor azonnal benyújtja pályázatát. Valószínű, hogy ezenkívül még több pályázó is lesz. A város csak azután dönt, hogy kinek adja ki a színház bérletét. Ez a döntés azonban szeptemberben semmi körülmények között nem következhet be.

Magyar színészet **Satumaren**. **Satumaren** városban a színház bérletét **Szabadska** József színházigazgató kapta meg. **Szabadska** nagy operettegyüttest szerződötetett és megalapodást létesített a **Thalia** clujji színházi részvénytársasággal, hogy Oradeán közösen fognak játszani olyképpen, hogy **Thalia** társulata kizárólag prózai darabok játszik, míg az énekes darabokat **Szabadska** társulata adja elő.

MOZI

Szerda, szeptember 11.

Apolló-mozi: Regine.

Capitol-mozi: Szerelem, halál és ördög.

Select-mozi: Kacagó szemek.

„Zsolnay”

Fayance falburkolólapok és

Carrarit
padlólapok

minden színben és mennyiségben kaphatók a képviselőnél

„PUCHER

cserépkályhagyár

Timisoara IV., Str. Ion Brătianu 35

Telefon: 7-87

A hét végén a kormány sorsára fontos királyi kihallgatásokra kerül a sor

A politikai élet még mindig a poianai tanácskozások hatása alatt áll. Ellenzéki körökben nagy fontosságot tulajdonítanak annak a körülménynek, hogy Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke nem jelent meg a targu-jiui ünnepségen és nem vett részt a politikai megbeszélésen sem. Tünetető távolmaradását azzal magyarázzák, hogy így akarta dokumentálni a közte és a kormányelnök között fennálló ellentétet. A kormányhoz közelálló körök ezzel szemben bizakodóan ítélik meg a poianai tárgyalások eredményét. Jó jelnek tekintik, hogy a tanácskozáson a kormány jövő évi tervei is szóba kerültek. De a bizalom különös jelének tekintik azt is, hogy az uralkodó megjelent Tatarescu miniszterelnök birtokán.

Az Adeverul értesülése szerint a poianai minisztertanácsban szó volt a kormány átalakításáról is, amelyre valószínűleg még ezen a héten sor kerül. Costinescu valószínűleg véglegesen elveszíti a kereskedelmi és ipariügyi tárcát és ebben az esetben az egészségügyi és munkaügyi minisztériumokat egyesítik. Az egyesített minisztériumok élén Nis-

tor miniszter marad. Bizonytalan azonban még az is, hogy Sasu megmarad-e a földművelésügyi minisztérium élén, vagy pedig a szenátus elnöke lesz. Ha a miniszteri tárcát tartja meg, akkor a szenátus elnökévé Dimitriu volt minisztert választják meg. A tanácskozáson azt is elhatározták, hogy a külföldön megkezdett tárgyalásokat Antonescu pénzügyminiszter személyesen fogja folytatni és ezért már a napokban külföldre utazik.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a királyi kihallgatások elé, amelyekre a hét végén kerül sor. Az uralkodó ugyanis elsőnek Tatarescu miniszterelnököt fogadja kihallgatásán, majd Inculet belügyminiszter és Franasovici közlekedésügyi miniszter jelennek meg audiencián. Ezek a királyi kihallgatásokon az aktuális kérdések megoldásáról lesz szó. Így többek között döntenek az új bankormányzó kinevezéséről, a kormány átalakításáról, az ostromállapot és cenzura meghosszabbításáról és kijelölik a parlament új programját is.

Sikkasztott és megszökött egy soffőr. A Luther-sörgyár craiovai lerakatának soffőre, Novicov Viktor, aki a felektől mintegy tizennyolcezer leit inkasszált, a pénzzel együtt eltűnt. A soffőr szökéséről hírt kaptak a rendőrségnek, amely körözést adott ki ellene. A craiovai rendőrség értesülése szerint a szökevény városunk felé utazott, mert Magyarországra akar átszökni. Kézrekerítésére megtették a szükséges intézkedéseket.

Követte feleségét a halálba. Tragikus körülmények között vetett véget életének a bucovinai Patrauti községben Sonievitzki nyugalmazott tanító. Az öreg ember felesége néhány nap előtt meghalt és emiatt a tanító szinte buskomor volt. Mivel úgy érezte, hogy felesége nélkül nem tud élni, felakasztotta magát és mire két nap múlva megtalálták, holtteste már oszlásnak is indult.

Az ország egyetlen vendéipari szaklapja a
Gazeta Restauratorilor
Vendéglősök Lapja
 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendég iparos asztalán!

A Dacia kabaré új műsora. Óriási siker közepette zajlott le a Dacia-kávéházban a szeszáción szeptemberi kabaréműsor bemutatója. A BatisBeck orosz akrobatikus táncsoport a leggyönyörűbb teljesítményt nyújtotta. A Popescu egyensúlyozó lábművészek mutatványa bármelyik világvárosi variete színpadon is megállná a helyét. Médi Böhm és Mira Tanja szóló táneművésznők úgy szépségükkel mint választékos táncszámaikkal hatalmas sikert arattak. Váradi Aladár és Mezey Nelli ez alkalommal is nemzetközi műsorszámokat énekelnek és fergeteges vidámságot keltenek a rövid kis színdarabokban. A Dacia-kávéházban legközelebb diszes új színpadot állítanak fel és a nézőteret is úgy alakítják át, hogy az külsőre is elsőrangú művészi látványosság lesz.

Móric és az iskola. Mőricának felolvasásuk az újságból, hogy megkezdték a lakásukhoz közel lévő iskola lebontását.
 — Örüljél — kérdik tőle.
 — Mit örüljél, — mondja Mőric — a tanítók megmaradnak.

A timisoarai román püspökség. A timisoarai görög keleti román püspökség ügyében Balan sibiu metropolita értekezletet hívott egybe. Az értekezleten városunkból Imbroane Avram dr. kultuszügyi államtitkár, Nistor Dimitrie dr. vármegyei prefektus, Coman Augustin főpolgármester, Savi Petru alpolgármester és Imbroane negyedik kerületi görög keleti pap vesznek részt.

Visszaélés az állami halálat kárára. A pénzügyminisztérium nagyszabású visszaélésekről szerzett tudomást, amelyeket Valcovban az állami halálat kárára követtek el. A minisztérium elrendelte a vizsgálatot, amelynek során a valcovi házkutatást is tartottak, ezenkívül Agatenbach, Stoenescu és Costescu halálati felügyelőket letartóztatták. Őrizetbe vették még Karosov Ivan városi pénztárost is, akinek állítólag szintén része van a visszaélésekben.

Dinamittal akarta régi haragosát megölni. Borzalmas módon akart bosszút állni a severinmegyei Prisacani községben Gaspar Nicolae gazda régi haragosán Teodorescu Gavrilán. Gaspar valahonnan dinamit tőltényt szerzett és azt a nyitott ajtón keresztül bedobta haragosa házába. Szerencsére a robbanás nem okozott nagyobb kárt, hanem csak az ablakokat törte be. Abban a szobában, ahol a robbanás történt, senki nem tartózkodott. Gaspar Nicolaet a csendőrokk őrizetbe vették.

Kártérítésért beperli a szovjetet. Popper Emma aradi születésű nő, néhány hónap előtt Moszkvába utazott, hogy ott filmszcenáriumát értékesítse. Annak ellenére, hogy szabályszerű vizumja volt, kémkedés miatt letartóztatták és halálra ítélték. Csak egy befolyásos amerikai személyiség segítségével tudott kiszabadulni. Popper Emma jelenleg Budapesten tartózkodik és kijelentette, hogy Szovjetország ellen kártérítést pert indít, amelyet ügyvédje útján a hágai nemzetközi döntőbírótság fog tárgyalni. Elmondotta, hogy igen sokat szenvedett a GPU kegyetlenségeitől és hogy a halálos ítélet kihirdetése után idegei teljesen összeomlottak. Az ellene indult eljárásért Jankovics bécsi szovjet konzult teszi felelőssé, akit különben már vissza is hívtak.

A Duca-utca aszfaltozása. Végre rákerült a sor a Duca-utca aszfaltozására. Ezek a munkálatok már meg is kezdődtek és a jövő hónapban befejeződnek. A Duca-utca eleje — mint ismeretes — bazaltkockákkal van borítva. Ezeket felszedik és a helyükre szintén aszfaltburkolat kerül. Az így felszabaduló kockakövet a negyedik kerületi Fröbl-utca kövezésére fordítják. A Duca-utca aszfaltozása után következik ugyancsak az első kerületben a Toma és a Turin-utcák aszfaltozása is. Ebben a két utcában a földmunkálatokat már megkezdték.

Szabolcska Mihály emléke. Tiszakürt magyarországi községben nagy ünnepélyt rendeztek néhai Szabolcska Mihály költő emlékére. Az ünnepélyen megjelent a költő két fia is, Szabolcska Mihály dr. törvénytudó és Szabolcska László dr. budapesti református lelkész. Az emlékszemélyet Bős zörményi Pál szentesi református lelkész, az elhunyt Szabolcska Mihály barátja mondta.

Bickel Endre dr. gyászja. Jamul-mare községben hetvennyolc éves korában meghalt özvegy Mayer Andrásné, született Kohl Katalin. Az elhunytban Bickel Endre dr. timisoarai orvos orvosát gyászolja. Temetése, amelyen a gyászszertartást Metzger Márton dr. negyedik kerületi prépost-plebános és Misenkó József jamulmarei plebánus végezték, nagy részvét mellett tegnap délután ment végbe.

Nagy visszaélés okmánybélyegekkel. A tulceai ügyészség névtelen feljelentés alapján vizsgálatot indított, mert az a gyanu merült fel, hogy az ottani törvénytudóknál szabálytalanságok történtek. A vizsgálat első eredménye az volt, hogy megállapították, a törvénytudók egyik jegyzői hivatalából eltűnt több ezer kérvény, amelyeken egyenként hatvannyolc lei okmánybélyeg volt. Ilyenformán 115.000 lei értékű bélyeget szereztek egyes tisztviselők, akiket felfüggesztettek állásukból. Valószínű, hogy az ügyvel kapcsolatban még letartóztatások is várhatók.

Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában a tanítás 15-én ismét megkezdődik. Jelentkezni délelőtt 11—12-ig, délután 5—7-ig lehet, Piata Plevnei 3. szám alatt.

Őszi női-, férfi- és gyermek- „FILT”-cipőudonságok
 dus választékban
Gerő succ. cégnél
I., Strada Alba Iulia 2

Vakmerő rablótámadás történt Tulcea közelében az országúton. Három álarcos bandita megtámadta Rozolimos Necu kereskedőt, aki a Discom megbízásából a környéket ellátja dohányáruval. A kereskedő éppen visszatérőben volt kocsijával a körútjáról és így a banditák bő zsákmányra tettek szert. A banditák elvittek egy zsákot, amelyben százezer lei készpénz volt, de magukhoz vették a kocsi talált ötvenezer lei értékű bélyegeket is. A banditákat keresik.

Wilde Oszkár: Dorian Gray propaganda kiadás. A tragikus végű, de páratlanul szeniális író egyik legragyogóbb regénye Dorian Gray arcképe. Érdekes, izgalmas és változatos. Amellett első betűirodalom, szellem, a lángész gyönyörű lobogása. Wilde Oszkár: Dorian Gray regényét most propaganda kiadásban, Schöpflin Aladár remek fordításában hozta ki a Franklin-Társulat és a kitűnő regény, amelynek az előző 215. — lei volt, most egészvászonkötésben, szép kiállításban 90. — lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Franklin szenzációk teljes jegyzékét.

Bethlen Istvánra még nagy feladat vár. Budapesti jelentés szerint Rassay Károly, az ismert radikális politikus, az egyik munkatársa előtt kijelentette, hogy az nagy tehetségű politikus előtt, mint ilyen Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnök, nem szabad a további érvelés útját elzárni. Bethlen nehéz időkbe került a kormány élére és egész kormányzása alatt igen nagy hasznára volt az országnak. Bethlennek alkalmat kell adni, bár az ellenzék padraiban is, hogy promóját és célkitűzéseit kifejtse és a nem-ellenzék megszervezésében részt vegyen.

Kisebbségi tanítók nyelvtanegységje. Oktatásügyi miniszter rendelete értelmében azoknak az állami kisebbségi tanítóknak, akik a nyáron román nyelvtanfolyamra vettek részt, vizsgát kell tenniük. Vizsga Timis, Arad és Severin megyékből husz kisebbségi állami tanítót hívtak be, akik közt tizenhárom jelent meg, a többi pedig orvosi bizonyítvánnyal kimentette távolmaradását. A vizsga városunkban a tanítóképző intézetben tegnap délelőtt kezdődött meg. A vizsgáló bizottság elnöke Evutian Sabin tanári vezérfelügyelő, tagjai Dinescu tanügyi felügyelő és Topliceanu tanár.

Hideg és esős idő. Az időjárás hűvösségteljesen tovább tartott. Egész napon át az égből boros volt és az eső többször megeredt. A hőmérő reggel kilenc órakor 13, délután nyolc órakor pedig 17 fok meleget mutatott. A meteorológiai intézet jelentése szerint a következő szél várható, néhány helyen eső, a hőmérséklet kissé emelkedik.

A Dréhr-ügy tárgyalása. A budapesti bíróság tegnap folytatták a kihallgatásokat Dréhr Imre volt népjólállati államtitkár ügyében. Tegnap Károlyi László gróf volt miniszterelnököt, továbbá Árkai Zoltán és Egyed Zoltán hírlapírókat kihallgatták ki. Ezek a kihallgatások zárt ajtó mögött folytak le.

Tűzhelyek
 új építkezéseknél
 előnyös fizetés mellett
 kaphatók
Lunginger Ferenc
 II., Str. Timocului 1. sz.

A Magyar Nőegylet ma, szerdán délután 6 órakor összejövetelt tart a Magyar Házban, melyre kéri a tagok pontos megjelenését.

Biciklista nekírohant egy motorkerékpárnak. Könnyen súlyosná válható forgalmi bűncselekmény történt tegnap délután az 5. kerületi General Praporgescu-utca és az Arad-ter sarkán. Székely József tizenöt éves boy kerékpárjával nagy sebességgel bekanyarodott a térre és közben nekírohant a 223 Tms. jelzésű motorkerékpárnak, amelyet Molnár mérnök vezetett. A boy hatalmas ivben lerepült a kerékpárról és az arcan, valamint kezén horzsolásokat szenvedett. Az összeütközés olyan heves volt, hogy a boy kerékpárja teljesen tönkrement.

Ma délután érkezik a walesi herceg Budapestre. Budapesti jelentés szerint, a walesi herceg kíséretével ma délután félnyolc órakor érkezik meg a magyar fővárosba. Az angol trónörökös hétfőn este utazott el Canaból. Bár ismeretlen akart maradni, mégis hímsmerték és rengeteg nép gyülekezett a flyaudvaron. A fotóriporterek valóságilag rögzítésként alá fogták, ami ellen a walesi herceg ezuttal nem tiltakozott, hanem megengedte, hogy lefényképezzék. Tegnap reggel félhét órakor érkezett, ahol nagy sétat tett és megnézte a város nevezetességeit. Ma reggel néhány órára keresztül a walesi herceg színpadon tartózkodott és azután folytatta útját Budapest felé.

Kugliest a harmadik kerületben. A Magyar Párt harmadik kerületi tagozatának vezetősége értesíti a szerdai kugliestek részvevőit, hogy a mai összejövetelt a hűvösebb idő ellenére is megtartják. A kugliesték jövedelme a szegény gyermekek felruházására szolgáló alapot támogatja.

Az összeesküvők golyója megölte Long amerikai szenátort, akinek temetésén komoly rendzavarástól tartanak

Az amerikai Louisiana államban a Long szenátor ellen elkövetett merénylet miatt a lakosság között óriási izgalom uralkodik. A szenátornak nemcsak sok ellensége volt, hanem rengeteg híve is. Ezek az utcán körmeneteket rendeznek, a nagyobb tercken letérdelnek és úgy imádkoznak Longért. Louisiana számos városában nagy tüntetések zajlottak le. Batonban a helyzet kritikus. Attól lehet tartani, hogy a rendőrség nem lesz képes a rendet fenntartani. A szenátorium körül amelyben a szenátor sebesült szenátor: ápnolták, állandóan nagy tömeg tartózkodott. A fotóriporternek valóságos megostromolták a szená-

tóriumot és az általuk felvett fényképek egymásután jelentek meg a lapok rendkívüli kiadásaiban. A rendőrfőnök tiltotta a fényképezést és utasította a rendőröket, hogy löjje le azokat a fotóriportereket, akik mégis merészkednek fotografálni. Long szenátor életét különben az orvosok minden fáradozása nem volt képes megmenteni. Megoperálták és ötször egymásután vérátömlesztést is végeztek, azonban minden hiába volt. A szenátor keddre virradó éjszaka hajnalban meghalt. Attól tartanak, hogy a temetésén nagy rendzavarások lesznek és azért a hatóságok már előre széleskörű éviintézkedéseket tesznek.

AZ IPAR ÉS KERESKEDELEM GYAKORLÁSÁT DIPLOMÁHOZ KIVÁNJÁK KÖTNI. Roman Valer munkaügyi alminiszter néhány órát Galatiban töltött és az új ipartörvénnyel kapcsolatosan érdekes kijelentéseket tett. Kijelentette, hogy a törvénytervezet megküldik tanulmányozás céljából az iparos szervezeteknek, a kereskedelmi és iparkamarának, valamint a munkakamaráknak, amelyek megteszik majd észrevételeiket és rámutatnak kívánságaikra. Az alminiszter ezenkívül az ipari előkészítés tervét is tanulmányozza. Diplomához kívánja kötni az egyes iparágak és a kereskedelem gyakorlását és ehhez az oklevélhez három évi gyakorlat szükséges. Rámutatott végül még arra, hogy a munka rendszerét egyszerűsíteni és a munkabíráskodást egyszerűsíteni kívánja.

Távozott egy magyar kamarai főtitkár. Targu-Mures kereskedelmi és iparkamarájának főtitkára, Biró József dr. távozott állásából és helyére Rusu titkárt választották meg. Biró József dr. távozásával most már a targu-muresi kereskedelmi és iparkamara elnökségének és igazgatóságának egyetlen magyar tagja sincsen.

— Agy és szívérelmeszedésben szenvedőknek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz általa, hogy a tápasorna tartalmaz kíméletesen levezeti és az emésztőrendszer működését biztosan elősegíti.

— Fényképezési verseny a bánági festői tájak bemutatásával. A bánági turista klub, amelynek székhelye Caransebesen van, a Bánág festői tájainak megismerését kívánja szolgálni azzal, hogy fényképezési versenyt rendez. Fényképezni lehet a bánági hegyvidék tájait és mindazt, ami a turisztikával összefüggésben van. A legszebb kép beküldője 15.000 leies díjban részesül. A beküldött fényképekből városunkban, Lugojon, Caransebesen és Baile Herculaneben kiállítását rendeznek. Fényképeket legalább 13×18-as nagyságban és két példányban, a jeligét is közölve, legkésőbb 1935 július 1-ig lehet beküldeni a caransebesi városházában levő klubhelyiségbe. A verseny eredményét a jövő év július 19-én hozzák nyilvánosságra.

Egy uszály

**felsősziléziai
KOKSZ**

e héten érkezik be.
Hajóról előnyárok!

REITER SIMON

Piața Asanești 1. Telefon: 238

— Iskolanővérek kinevezése. Rabong Mária Alexandra, a Miasszonyunkról nevezett iskolanővérek tartományfőnöknője, Eiselle Mária Aquinata nővért a második kerületi, Orsós Mária Konrada nővért a jimboliai, Rabong Mária Georgia nővért az aradulnoui és Mittermayer Mária Hildegart nővért az oravitai rendház főnöknőjévé nevezte ki. Két iskolanővér városunkból Jugoszláviába költözött és pedig Grünwald Mária Klotilda Nagybeszterekre és Stittel Mária Cölna Belgrádba, ahol az ottani rendházak vezetését veszik át.

Töröltek egy kétszáz ezer leies bírságot. A nemzeti munka védelmére vonatkozó törvény alapján a diciosanmartini nitrogén-gyárat kétszáz ezer leies bírsággal sújtották, mert az alkalmazottak között nem volt román nemzetiségű. A döntés ellen a vállalat közigazgatási pert indított és a targumuresi ítéltábla, mint közigazgatási bíróság törölte is a bírságot, amelyet törvénytelennek talált.

Sport

A kanu-sportot felvették a berlini olimpiai programba is és a kanu-versenyeket a grünaui regatta-pályán bonyolítják le

Ugyan ki hallott valamit egészen a legutóbbi időkig a kanusportról. A kanuzásnak 1923-ig külföldön is a mostohagyermek szerepe jutott, nálunk pedig még ma is alig ismerik. Amerikában, Angliában, Dániában, Ausztriában, Németországban és Svédországban azonban már évtizedek előtt akadtak művelői, akik törekeny kajakjaikon bejárták a vadregényes, zugó-morajló hegyi vizeket és nomád életet élve, hónapokra terjedő turákat bonyolítottak le. Mint versenysportot azonban csak az 1923-ban a svédországi Gotenburgnak megrendezett első nemzetközi kanuvereny után kezdték megismerni. Ezen a versenyen az összes számokat az északi népek versenyzői nyerték meg és a versenyeknek olyan nagy sikere volt, hogy elhatározták a nemzetközi kanusövetség megalakítását.

A németek vezetése alatt álló új szövetség szorgalmasan tevékenykedett és

Viszli a jó játékosokat

A jugoszláv csapatnak a balkáni játékok során elért kupagyőzelme azt vonta maga után, hogy a válogatott csapat tagjai, mint Zsifkovic, Zecsevics, Sipos, Geyer, Rechner és Higl külföldre

E SOK KÖLTSÉG KÖZÖTT
EGYETLEN NAGY ÉS KÖZELI LEHETŐSÉG: AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK

SZEPTEMBER 15-én

lesz a 3-IK OSZTÁLY huzása

Ne térjen ki a szerencse utjából. Néhány nap múlva milliomos lehet, ha van egy sorsjegye.

VEGYEN ÚJ SORSJEGYEKET

5 nap választ el benünket ettől a naptól, amikor a játékosoknak 11.098 nyereményt osztanak ki

30.755.112 LEJ ÉRTÉKBEN.

A 3-ik osztály ezenkívül, az utolsó lépés az október 15-i fő-húzáshoz.

Az ÁLLAMII SORSJÁTÉK

Magyar atléták Svédországban

A magyar válogatott atlétacsapat legutóbb Svédországban vendégszerepelt és 94:68 arányban vereséget szenvedett. A nap meglepetése Sir győztes szereplése volt, aki a száz métert tíz egy másodperc alatt futotta és ez a második lett a 10,9 mp. eredményt el Strandberg svéd után. Távollugásban a magyar Koltay nyert 722 cm eredménnyel. A 400 m. gátfutás győztese Kovács magyar lett 54,3 mp. idővel, a 10.000 m. síkfutást Kelen nyerte meg a svéd-stafétában a magyar csapat második lett, de még így is 1 p. 55,8 m. idővel magyar rekordot futott.

Ötszázöt új futballistát igazoltak

A magyar labdarúgó szövetség hatalmas jelentése szerint az elmúlt három évben nem kevesebb, mint 505 új futballistát igazoltak le Magyarországon. Ez a szám is igazolja a futballsport népszerűségét.

Sportegylet szüreti multsága

A Dura-művek sportegylete szombaton, szeptember 14-én a harmadik körületben levő Stöhr-féle vendéglő szüreti multságot rendez, amelyre összes jóbarátokat és sportegylet meghívják. A rendezőség nagy előszületeket tesz az ünnepségre és így szik, hogy a vendégseregnek jazz-cigányzene mellett kellemes estét szerezzen. A beléptidj személyenként 15 le.

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASABB
A DÉLI

Közgazdaság

Leon alminiszter és a német megbízottak aláírták a részleges gazdasági megállapodást

A román delegáció, amely Leon alminiszter vezetése alatt heteken keresztül folytatott tárgyalásokat Berlinben, elérte a problémák részleges megoldását. Az alminiszter és a német birodalom megbízottai aláírták a részleges megállapodást, amely a második kategóriába tartozó román áruk kivételét rendezi. Az első csoportba tartozó árucikkek kivételére a román megbízottak nem találkoztak megértéssel és erre vonatkozólag később tovább folytatják a tárgyalásokat, amelyeket valószínűleg Antonescu pénzügyminiszter személyesen fog irányítani. Az aláírt megállapodás a tojás, baromfi, megállapított mennyiségű tengeri, három millió márká értékű árpa és kétésfél mil-

lió lei értékű gyümölcs kivételére vonatkozik. A petróleum kivételében nem jött létre megegyezés, mert a devizakérdés nagy nehézséget okoz.

Németország, mint ismeretes, szintén bevezette a negyvennégy százalékos devizafelárat a román árucikkekkel szemben, amelyet Románia is kivetett a külföldi árura. Az alminiszternek nem sikerült ebben a kérdésben végleges megoldást elérni, de annyiban enyhült a helyzet, hogy az engedélyezett kivitelű áru után Németország nem szedi a negyvennégy százalékos felárat, vagyis ezen árucikkek a régi feltételek alapján szállíthatók Németországba.

Félmilliárd leinél több folyt be öt hónap alatt a petróleumtermékekre kivetett fogyasztási illeték címén

A pénzügyminiszter által készített kiértékelés szerint a petróleumtermékekre kivetett fogyasztási illetékekből az 1935-36. költségvetési év első öt hónapjában 490 millió 160.000 lei folyt be, vagyis négy millió leivel több, mint az elmúlt év ezen időszakában. Ehhez hozzá kell venni még a 66 millió 844.000

leit a hadfelszerelési alap javára, vagyis végösszegben 555 millió 960.000 leit tesz ki az öt hónapi bevétel. Ezen idő alatt a különböző fogyasztási cikkek révén 229 millió 180.000 leit szedtek be. A cukornál 253 millió leit vettek be fogyasztási illeték címén, míg a hadfel-

a mindennapi életben hányszor megtörtént velünk ez. Néha teszünk-veszünk öntudatlanul, nézünk és mégsem látunk, mert gondolataink máshol járnak, értelmünk nem fogja fel a cselekvést. Az Én cselekedett, az Én nélkül. — Halvány hasonlatot mondtam, mert szavakkal kifejezni a lényegét úgy sem lehet. Belsőleg kell felfognunk, amit csak kevesen tudnak.

— Ez a Végzet, ami saját szülöttünk hozott minket össze asszonyom. Én vágtam egy nőre, egy lélekre, amely rokon az enyémmel, hangtalan óráimban megfestettem magamnak s mikor ez a nő elém jött, akkor lényem átvivődött az övével. Éreztem, hogy nincs mit tovább keresnem. Ön asszony, emberi törvények által számomra elérhetetlen, de Én le tudom rombolni a falakat, mert ez a másik csak bitorolja Önt. — Botorkálásunk csak eddig tartott. Utjaink találkoztak, s most már együtt haladnak. Jöjjön velem Asszonyom. Jöjjön velem arra az életre, amelyet Én élek, s amely csak néhány számára van fentartva. Jöjjön, s megnyilnak ön előtt az élet rejtelmei, a nagy titkok, amiket évszázadok óta hajhásznak botor tévelygők. Én ismerem az élet misztériumait, oda vezetem. Jöjjön s szemé vakká lesz és füle süketé a közönségesre, de látni fogja a láthatatlant s hallani a halhatatlant. Nyujtsa a kezét. Jöjjön s mondja Mesterem követek.

Az asszony a férfi beszéde alatt becsukott pillákkal feküdt a pamlagon. A szoba félhomályban és a férfi halkan, monoton hangon beszélt. Az utolsó szóra a nő ajka megmozdult.

— Szilvér! — kezdte. Valami gyönyörű helyen vagyok Mintha lebegnék az Űrben, fényességben, portestemet levet-

szerelési alap javára 84 millió 239 000 lei folyt be. Összesen tehát 337 millió 356.000 leit tesz ki ez az összeg a tavalyi 269 millió leivel szemben. A lisztnél 63

millió lei folyt be a rendes költségvetés javára, míg a buzaértékesítési alap részére másfél hónap alatt hetven millió leit hajtottak be.

A lengyelországi importőrök hajlandók nyolcszáz vagon romániai szőlőt különként hat leieret átvenni

A román gyümölcsexportőrök és a lengyel kormány között lefolytatott tárgyalások alapján sikerült a szőlőexportot Lengyelország felé biztosítani. A lengyel importőrök hajlandóknak mutatkoznak nyolcszáz vagon román szőlő átvételére és pedig kilonként hat leieret. A lengyel kormány azonban úgy döntött, hogy az importőrök minden kilogram szőlő után tegyenek le hetven ga-

ras biztosítékot, amelyet az import szőlő végrehajtása után visszafizetnek nekik. Ez a körülmény újból kétségessé teheti a már lekötött mennyiség szállítását és ezért újabb tanácskozások indultak meg. Ami az exportjuttalmakat illeti, úgy döntöttek, hogy a magánexportőrök prémiuma husz százalékos, míg a szövetkezetek prémiuma harminc százalékos legyen.

Olaszország érdeklődik a romániai széna iránt. Románia ideai szénatermése alatta maradt a várakozásnak. A szénatermés az állatállományt tekintve biztosítja a belföldi szükségletet, sőt még az exportra is jut. A széna ára vagononként 17—18 ezer lei, de áremelkedés várható, mert különösen Olaszország érdeklődik élenken a romániai széna iránt. Amennyiben az exportot engedélyezik, a széna ára érezhetően emelkedni fog.

Az őszi nagyvásár. Városunkban az őszi nagyvásárt szeptember 26-án és 27-én tartják meg. A két napos nagyvásár állatvásárra és ipari kirakodó vásárra oszlik. Az eladásra szánt állatok számára fentartott és korláttal határolt térségre kocsiba fogott állatokkal csak abban az esetben lehet bemenni, ha ezek az állatok járlatokkal rendelkeznek. Az országos vásárt a mehalai réten létesített új vásártéren tartják meg.

Megindul a tojásexport Németország felé. Hivatalos körök értesülése szerint rövidesen újból megindul a tojásexport Németország felé. Németország szeptemberi tojásbehozatalát 130 vagonban állapította meg és ebből negyvenöt vagon tojást Romániából szereznek be.

Nincs üzlet a gabonapiacra. A bánági gabonapiacra az irányzat tartósan lanyha és üzletelen. Kereslet hiányában a tengeri ára lassan lemorzsolódik. A piaci árak a következők: bánági buza 340, torontáli buza 345, tengeri 290, új zab 280, korpa 255, takarmányárpa 255, tavaszi árpa 300, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból szákkal együtt 630, nagymalmi liszt 650, bánági repce 460, káposztarepce 510, tökmag 570 lei száz kilonként. A lucerna 24 és a lóhere 29 lei kilonként.

Két komédiás

Irta: Marton Menyhért.

— Asszonyom, hisz abban, hogy két embernek, ha utjaink egy vannak megcsabva, találkozniok kell? Hisz abban, hogy utjaink meg vannak szabva? — Idő nincs, mulhatnak évtizedek gyarló életükben, semmik valóságban, ha öszüfejjel is, de találkozni kell.

— Hisz benne? Én hiszem.
— Hiszem a Végzetet, mely kérélehelten és irányít bennünket, hiszem, hogy az adja az örömet, a bánatot, a csüggyást, a sirást, hiszem, hogy most is vezetett magához. És tudja mi az a Végzet? Én tudom. Megszabott ösvényekre, mely éveknek fogalmát közönges, homályban botorkáló lélek fel nem ghatja s ezt az ösvényt a Végzetet mi játmagunk teremtjük magunknak. Egy-e érthetetlen? Sors, amihez kövegyünk, ami irányít bennünket, s ezt a sorsot mi teremtjük meg magunknak. Mi lünk függ, hogy jó, vagy rossz? Mi tönk függ, hogy mi kísér vándorutunon jajszó, avagy virágos derü. Teremte vagyunk önmagunknak. Nem molyog? Mint anyian, kiknek beszéltem. Én mondja, hogy ez képtelenség, hisz egyha önmagunk határozzuk végzetüket, akkor az nem Végzet, hanem szabad akarat. És ha így beszélne, igaz lenne. Tudja-e, mégis miért van nekem is azam? Azért, mert csak a kiváltságosok tudják, hogy sorsunkat mi teremtjük magunknak, de az embermilliók nem. S ert nem tudják, hogy tőlük függ, öntudatlanul teremtenek. Érzik bilincseiket, de nem tudják, hogy ők vették magukra. — Ugy-e ez is hihetetlenül hangzik? Te emtek valamit és nem tudok róla. Pedig

ve, csak az Énemet érzem. Szavaid mint-ha nagyon-nagyon messziről jönnek, mint halkan szóló hárfahangjai, amelyek egyhangú dalt adnak, de ez a dal szebb mindennél, ez a dal a Titkok titkát tárja elém, ez a dal a Mindenség dala, s aki ezt hallja annak fény sugarónti el a szemét. De nem vakulok meg tőle, sőt látom a titkok fátyolán keresztül, amit eddig hiába kerestem, amit eddig csak néha sejtelmeim éreztek. Lelkem szüzi meztelenségét, az Énem principiumát tisztán, fehérén. Mesterem! Imádlak, nem szeretlek, ez nem szeretetet, amit irántad érzek, ez imádat. Imádlak, mint pogány az ő bálványát, amitől reszket, ami előtt térdre borul s amitől várja az ő lelke üdvösségét. Ki és mi vagy? Nem tudom. Ugy jelentél meg előttem, mint régi ismerős. Mikor hangodat először hallottam, szívem megrezdült. Ezt a hangot én ismerem. Ez a muzsika! Szavaid zenéje sokszor kísértett álmaimban s olyankor tulvilági boldogságban usztam. Éreszttem, hogy Te vagy akire várok, akinek képét őriztem, szívem egy zugjában. És amikor szavaidnak értelmét is kezdtem felfogni, megreszketett bennem az indulat. Hisz ezek a szavak az én lelke ki nem mondott szavai. Hisz ezek a szavak az én hitem szavai. Amikor két, szemed rámvetted, az én világom láttem benne. A szemed! Tudod a te szemed a végtelen tenger, amely egyik pillanatban dédelgetve övezi körül a hajót s játszik vele szeliden, mint az oroszlán a kölykével, másik pillanatban hullámhegyek hátán táncoltatja, mintha éreztetni akarná vele fönségét s az ő parányi voltát.

Az vagy, akire én vártam életem hosszú évén. Parancsolj, s Én engedelmeske-

dem szavaidnak. Parancsolj, mert Te csak azt tudsz. Neked kérni nem lehet, Te csak az Ur lehetsz, s más veled szemben csak rabszolga. Hisz Te játszol az emberekkel, Neked azok csak bábuk, amiket Te egy zsinóron vezetsz. Te előtted nincs akadály, előtted leomlanak Jeriko falai. Parancsolj Uram! Hisz magaddal? Megyek. Vigyél utjaidon s én meghuzom magam melletted, hogy tehernek ne érezz. Mit nekem a világ, s az ő törvényei! Mit nekem azok a formák, amiket ők alkottak évszázadokon keresztül. Én megszüntem akarni, azt csak Neked lehet, Téged pedig nem kötnek a gyarlóság által emelt korlátok. Te hisz — s én megyek. Nekem jogom van a boldogsághoz, ha más szenved is miatta. Az erdő vadjának joga van a létéhez, s ha szükséges, öl. S nekem embernek, kit a teremtés koronájának gunyolnak, nekem ne lenne? — Hát szenvedjenek, szenvedtem én is miattuk, rabéveket, most már jogom van boldognak lenni. Férjem és gyermekeim! Enyémeik ők? Van közöm hozzájuk? A világ szemében igen, az Énem szava azt sugja, hogy nem! Nem volt egy közös gondolatom velök, nem volt egy közös érzésem. Az én örömöm ők nem érezték, az én kínjaim nekik nem fájtak. Az ő kacajok szívembe nem hatolt és panaszaik nem érdekeltek. S ha én itthagynom őket? Hiányozom majd nekik egy kis időre, mint egy megszokott tárgyunk elvesztését érezzük s az emberek előtt fájdálnak mutatnak mert az úgy szokás, de napok teltével mulik az én emlékem is, s lesz idő, mikor más foglalja el a helyemet. — Követlek Szilvér. Mesterem szólj, lesem ajkadról hangodat s jöjj és számomra megszűnt ami volt.

(Vége köv.)

Rádió

Szerda, szeptember 10. Bucuresti. 6: Constantinescu zenekar. 7: Hírek. 7.15: A zene folytatása. 8: Felolvasás. 8.20: Schipa lemezek. 9: Felolvasás. 9.15: Böllmann: Zongora és csellószonáta. (Alessandrescu zongora és Cocea csellóművész.) 9.45: Barbu Aca énekel. 10: Rádiózenekar. Thomas: Mignon, nyitány. Nottara: Iris balettszvit. 10.30: Hírek. 10.45: Bizet: I. Arlési leány, szvit. Ponchielli: Órák: tánc. 11.15: Hírek németül és franciául. 11.25: Massenet: Festői jelenetek. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 1: Zongorajáték. 1.45: Hí-

rek. 2.30: Katonazenekar. 3.40: Hírek. 5.10: Diákféltóra. 5.45: Hírek. 6: Gordonka. 6.35: Előadás. 7: Női ének, zongorakísérettel. 7.40: Előadás. 8.10: Cigánymuzsika. 9.15: A sárkúti zendülés, színmű. 11.10: Hír, majd operabetékes dala. 12.10: Jang zene, majd hírek. Budapest II. Este 8: Előadás. 8.40: Előadás. 9.20: Hegedű, zongorakísérettel. 10: Hírek, majd cigánymuzsika. Bécs. 1: Könnyű zene. Este 8: Manon, operaelőadás. 11.55: Zenekari hangverseny. Belgrád. Este 9: Hangverseny. 11: Jazz. Strassburg. 8: Kivánságlemezek. 9.30: Szimfónikus hangverseny. Stuttgart. Este 8: Üvegárfaszőlő.

Csütörtök, szeptember 12. Bucuresti. 6: Kis rádiózenekar. 7: Hírek. 7.15: A zene folytatása. 8: Felolvasás. 8.20: Falia-Albenzin és Granados lemezek. 8.45: Felolvasás. 9: Wagner: Walkür, opera lemezek. A szünetekben hírek. 9.20: Motzoi zenekar, román népzene. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 11.45: Orvosi előadás. 1: Szalózenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Cigánymuzsika. 3.40: Hírek. 5.10: Mesék. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Hanglemezek. 7: A rádió tárgysorsjáték húzása. 8: Ének, zongorakísérettel. 8.40: Előadás. 9.10: Operaházi zenekar. 10.30: Hírek, majd cigánymuzsika. 11.45: Olasz nyelvű előadás. 12: Zon-

gorajáték. 12.35: Jazz. Budapest II. 6: Előadás. 7: Hanglemezek. 8: Előadás. 9: Hírek. 10.40: Jazz. Bécs. 1: Szimfónikus lemezek. 3: Mozart: A-dúr zongoraverseny. Este 11.20: Zenekari hangverseny. Belgrád. Este 9: Hangverseny. 12: Tánccsillagok. Róma. 6: Zongora, szoprán és tenorverseny. Strassburg. Este 9.30: Montmartrei dalok. 10: Emlékhangverseny. Prága. 8.25: Tánccsillagok. 9.50: Fok-zenekar. 10.50: Vonósnevelők. Varsó. 7.45: Kabarédal, lemezek. 10: Lengyel zene. 11: Tánccsillagok.

Apróhirdetések

Oktatás

Hegedűtanár

akadémiai végzettséggel óraadást vállal. IV., Str. Vacarescu 17, ajtó 3. (3329)

Házasság

28 éves

komoly, intelligens, független úriember, ki jó állással rendelkezik, ezután keresi intelligens, háziasan nevelt úrileány ismerettségét, házasság céljából. Leveletet, lehetőleg fényképpel, „Rendes házaspár” jelígre a kiadóba kérek leadni. (3359)

Geneológiai kutatásokat

mint anyakönyvi bejegyzések, családi értesítők, egyes családtagok adatainak megkeresését elvállalom.

Cím a kiadóban.

Alkalmazás

Kifutóleányt

azonalra felvesszünk. Ungár-nyomda, Piata I. C. Bratianu 3. (3332)

Eves bizonyítvánnyal

rendelkező, főzni tudó mindenfelvétetik. Str. Bratianu 24. Horgony-palota, I. em. 12. (3334)

Perfekt szakácsnő

jó bizonyítvánnyal rendelkező azonnalra állást keres. Vidékre is megy. Csikósnő, III., Str. Oitlu 6. (3347)

Adás-vétel

Raktárkiürítés!

Minden elfogadható áron eladók: Zongorák, szalógnariturák, butorok, komplett szobák, tükrök, képek, szőnyegek stb. Irógép, jókarban 1600 leiert. Belgiana A. G., I., Str. Eminescu 6. (3300)

Veszek

kombinált uriszobát. Cím a kiadóban. (3294)

Olcso vétel!

Márkás olajfestmények, bronzvázák, márványoszlop, szőnyegek, Biedermayer-fotel, antik szekrény stb., minden elfogadható áron eladók. Belgiana A. G., I., Str. Eminescu 6. (3301)

OLLA
a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Ha szép akar lenni.

használjon KULKA-téle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz” I., Piata I. C. Bratianu

Kertészeti kiállítás

a Hunyadi-kastély kertjében

Szeptember 8-15-ig.

Lakás

Belváros központjában

4 szobás lakás azonnal kiadó. Irodának is alkalmas. I., Str. Brediceanu 4. (3340)

Új villanegyedben

Püspök-hid közelében napsütéses szobakonyha szuterén lakás gyermektelen házaspár részére kiadó. III., Str. Gen. Mosoiu 5. (3341)

4 szobás lakás kiadó

november 1-re, II., Str. Titu Maiorescu 5. (3324)

Új villában

szuterén szoba-konyha éléskamra, gyermektelen házaspárnak kiadó. III., Nistru 21, Begaszatorium után. (3344)

3 szobás

lakás kiadó az I. kerület központjában. Str. Marasesti 14, földszint. Érdeklődni az I. emeleten a háztulajdonosnál. (3345)

Kiadó

modern 2 szobás utcai és udvari lakás, parkett és fürdőszoba. Weisz, IV., Spl. Tudor Vladimirescu 31. Telefon 19-98. (3346)

Keresek

szeptember 15-re különbejáratú butorozott szobát, fürdőszobával, központban, vagy központhoz közel. Címeket „Ügyvéd” jelígre a kiadóba kérem, vagy telefon 5-31, délután 4-6-ig. (3348)

Különléte

Harisnyaszem

felszedést olcsón vállalom. II., Str. D. vrancea 24, kapu alatt jobbra. (203)

Jól bevezetett vállalat

keres pénzes társat (Esetleg eladó). A vállalatot „Biztos existencia” jelígre a kiadóba kérek. (333)

Olcso kölcsön

kapható I. helyen betáblázásra és kereskedelmi váltóra, minden tételösszegre. Bővebbet „Belgiana” A. G. Timisoara I., Str. Eminescu 6. (329)

Fehér spitz kutya

találtatott. Tulajdonosa csekély díjazás érdekében átveheti. Demeter Irén, Ronat, Str. Barieri 1. d. u. 4-6-ig. (333)

Fordító-irodám

I., Piata Bratianu 3. sz. alatt, (a D. Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig, olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve írását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelvre.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás tanár Bucuresti és Timisoara város volt első fordítója.

Szeptember 15-én nagy gyermekmulatság

A műsor második része felnőtteknek

a Gyárudvarban

a Magyar Nőegylet rendezésében

Kezdeté délután 4 órakor

Ez az, ami

minden gyümölcsésznek
minden kertésznek
minden szőlőgazdának
minden gazdálkodónak
nélkülözhetetlen

Növényvédelem és Kertészet

szakfolyóiratok a legmegbízhatóbb munkatársak.

Megjelenik havonként 1 Növényvédelem és 1 Kertészet. A két lap együttes előfizetési ára: negyedévre 100—, félévre 200—, egész évre 400—lei. Minden számhoz kitűnő színes mellékletek, rengeteg szakrajz és illusztráció.

Az előfizetők alábbi 4 könyvet: 1. Horn János: Gyümölcsfák nyesése. 2. Urbányi: A gyümölcsfák betegségei. 3. Jécsai: Hogyan készítsük el a virágos kertünket. 4. Sántha: A szőlő kártevői.

Önköltségi áron 80— leiert kapják.

Kedvezményesen áron csakis a 4 kötet együtt vehető át. Darabonként 36— leibe kerül. Kérjen mutatványszámot (5 lei bélyeg beküldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara. Lapelőfizetések ugyanezen címre küldendők.